

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/773,Spotkanie-z-cyklu-Tak-wyglada-nasz-swiat-Kulisy-transformacji-ustrojowej-w-Polsce.html>
10.04.2026, 10:37

Spotkanie z cyklu „Tak wygląda nasz świat” - „Kulisy transformacji ustrojowej w Polsce” - Gdańsk, 27 kwietnia 2006 r.

Dnia 27 kwietnia 2006 r. na Uniwersytecie Gdańskim odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Tak wygląda nasz świat” zorganizowane przez Kulturalny Kolektyw UG, Akademickie Centrum Kultury oraz Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku. Tym razem tematem spotkania były „Kulisy transformacji ustrojowej w Polsce”.

Spotkanie zapoczątkowała projekcja filmu Andrzeja Fidyka pod tytułem „Ostatki”. Film opowiada o ostatnich chwilach Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Głównymi bohaterami są delegaci uczestniczący w ostatnim zjeździe PZPR w Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Udokumentowane są nie tylko takie chwile, jak wyprowadzenie sztandaru czy przemówienia przywódców partii, ale także sceny z szatni i bufetu pokazujące członków aktywu w bardzo prozaicznych sytuacjach. Kolejny plan, na którym rozgrywa się akcja filmu to okolice Pałacu Kultury, gdzie zgromadzili się przedstawiciele społeczeństwa obserwujący koniec PZPR. W „Ostatkach” mamy okazję do poznania bardzo realistycznej strony końca PRL-u. Nie zawsze w relacjach historycznych mamy jednoczesną okazję konfrontowania tego, co dzieje się w kuluarach i na ulicy podczas ważnych wydarzeń, a jak pokazuje Fyzyk, dzieją się tam bardzo ważne rzeczy. Ten wgląd w kulisy staje się przyczynkiem do refleksji nad wszystkimi ukrytymi i drażliwymi problemami związanymi z okresem transformacji.

Po projekcji odbyła się ożywiona dyskusja prowadzona przez dr. Jarosława Ocha - adiunkta w Zakładzie Teorii Polityki Instytutu Politologii Uniwersytetu Gdańskiego. Wśród jego rozległych zainteresowań dotyczących mechanizmów działania władzy i ustrojów, naczelnym miejscem zajmuje system polityczny Rzeczypospolitej Polskiej, oraz dr. Piotra Niwińskiego - Kierownika Referatu Badań Naukowych OBEP IPN w Gdańsku, adiunkta w Instytucie Politologii Uniwersytetu Gdańskiego w Zakładzie Nauki o Cywilizacji. Podstawą dyskusji były przygotowane przez organizatorów pytania:

- Kto i gdzie wyniósł sztandar ω
- Jak wyglądał upadek PZPR z perspektywy polskiej ulicyω
- Komuniści jako pierwsi kapitaliści ω

Ożywiona dyskusja trwała blisko dwie godziny, a włączyli się w nią zarówno studenci trójmiejskich uczelni jak i obecni na sali pracownicy naukowcy, starający się przedstawić transformację z innych, niż politologiczno-historyczny, punktów widzenia.